

Fiiggetlen Hajduság

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Hajduszoboszló, I., Horthy
Miklós-ut 2. sz. alatt, ahová a
lapra vonatkozó összes pénz-
és levélközlemények intézendők.

Politikai, közgazdasági és furdőügyi hetilap.

Felelős szerkesztő és felelős kiadó:
KOVÁCS KÁLMÁN
laptulajdonos.

Megjelenik minden vasárnap.
Előfizetési ára: Egynegyed évre
2 pengő 50 fillér. Vidéki előfi-
zetőknek 3 pengő. — Lapzárta
pénteken délelőtt 11 órakor.

A kormány gondoskodása.

A világháború ötödik esztendejében, a magyar kormány szociális gondoskodása újabb is megmutatkozott, amikor az október 16-án kiadott rendelkezéssel a harmezőkön küzdött, ott egészségüket, termelő képességüket, testi épségüket veszített rokkantokról, azok hozzátartozóiról, a hadiözvegyekről és árvákról gondoskodott a hadigondozási pénzbeli ellátásuk újabb jelentős felemelésével.

Minden hazáját szerető magyar előtt kivételes tisztelet illeti meg azokat, akik a mindnyájunk fennmaradásáért, védelméért, a harmezőket járták s ott tetteikkel a kötelességteljesítés piédesztályára emelkedtek. A háború poklában teljes és egész emberekre van szüksége a hazának, azért meg is kell becsülni azokat, akik egész emberként hősi vértüket ontották és életüket bátran feláldozva álltak ellen a pusztító áramlatnak, testükkel védve a hont, mely legszentebb mindnyájunk életénél.

Ezeket a hősi tetteket méltányolja a magyar kormány szociális gondoskodása, amikor ez évben másodikban igyekszik támogatni a hadigondozottakat, hadiözvegyeket és hadiárvaikat. Elismerés és hála a megértésből fakadó gondoskodásért.

Ez év november 1-én lép életbe az újabb járadék-megállapítás. Amikor a kormány 20 százalékos emelést juttat a haza szolgálatában rokkantá váltaknak, vagy életüket áldozottak hátramaradottainak, árváinak, nemes megértéssel nemcsak a most dúló világégés

áldozataira gondolt, hanem ugyancsak támogatólag pártfogolja az 1914—1918. évek hadigondozottait is.

A Kállay-kormány sokoldalú szociális intézkedései annál inkább kell, hogy megértést és elismerést váltsanak ki, hiszen e gondoskodások a ragaszkodás, az egység, a lelkes munka, az ország fennmaradása, a keresztényen hit védelme, az emberi jogok megbecsülése, a hősi tettek elismerése, a veszélyek és következmények meglátása, egyszóval a honvédelem érdekében hozott áldozat méltánylása.

A magyarság a történelem során a hősi önfeláldozásból a különböző eszmeáramlatok ütközésében mindig kivette részét s vérért, ha kellett, de mindig az építő kultúráért, a műveltségért védő eszmék szolgálatában és önfennmaradásának biztosításáért harcolt. Azt teszi ma is, de mint a múltban, úgy a jelen helyzetben is megbecsüli a harcok hőseit.

A kormány nem hagyja magára a hazáért megrokkantakat, segíti az életüket áldozottak hozzátartozóit, az apa nélkül maradt hadiárvaikat, a hitvesüket vesztett hadiözvegyeket. Azok a hősök, akik idegen földben, messzemenne alusszák álmukat s porladó testükből elszállt hősi lelkük pedig a Csaba útján visszatérek; kis családjuk védelmezőiként, ott láthatják a haza minden igaz fiának megértését és a magyar kormány atyai gondoskodását!

K. K.

A magyar kereskedő szerepe.

A Kereskedők Országos Egyesületének, a magyar kereskedők új országos szabad érdekképviseletének küldöttsége tisztelgett a napokban Szász Lajos közellátási miniszternél s üdvözölte abból az alkalomból, hogy elsőnek emelt szót a legális magyar keresztény kereskedelem igaza mellett, majd memorandumot nyújtott át, amelyben a kereskedőket érdeklő közellátási kérdések rendezését kérte s kérte, hogy a kereskedőkre döntő jelentőségű közellátási feladatok megoldásánál folytasson a miniszter megbeszélést az érdekeltekkel is.

Szász miniszter válaszában jelentette, hogy mindig meg fogja hallgatni a szakképzett kereskedők véleményét. Elítélően nyilatkozott azokról, akik kétségbe vonták a kereskedelem létjogosultságát, ezeknek üzeni, hogy a gazdasági élet nem tőr meg olyan intézményeket és szerveket, amelyek a gyakorlatban nem felelnek meg. Már pedig a kereskedői hivatás évezredek multra tekint vissza, egészen bizonyos tehát, hogy bármily gazdasági rend jöjjön, kereskedelemre mindig szükség lesz.

Beszéde további során rámutatott a miniszter arra, hogy az egyéni célkitűzéseknek háttérbe kell szorulniuk az országos érdekek előtt. Ha az állam a mezőgazdaság, az ipar és egyéb vállalatok termelését állandó ellenőrzés alatt tartja, úgy önként következik, hogy mindenre kiterjedő befolyását a kereskedelemben is érvényesítenie kell az ország érdekében. Magyarországon a kormány egyik legfontosabb törekvése a gazdasági élet rendjének fenntartása. Ehhez azonban szükséges az is, hogy a közvetítő kereskedelem olyan uton mozogjon, ami a rendet biztosítja. A kormány azt is célul tűzte ki, hogy az ország gazdasági berendezéseit és szervezeteit megőrizze és fenntartsa. Kétségtelen, hogy az egyes gazdasági ágazatok között talán a kereskedelem fenntartása a legnehezebb.

A kereskedelem legfontosabb mozgatója az egyéni kezdeményezés — mondotta a továbbiakban a miniszter. Ez azonban a háborús időkben nincs mindig összhangban az országos célokkal. Ezért szükséges a kereskedelem megszervezése és a kereskedők

kijelölése is. A kijelölések egyik fontos célja az igazi kereskedők munkájának megkönnyítése és működésének megvédése volt. A korlátozott árukészlet igazságos szétosztása ugyanis országos érdekű feladattá válik s a kormányzat szempontjából nem mindegy az, hogy kiknek az útján kerül az a fogyasztóhoz. Azoknak, akik a kijelölésnél számbajöhetnek, egyre súlyosabb követelményeknek kell eleget tenniük. Megfelelő tőke, szakképzettség, üzleti berendezések, kereskedői szellem, azok a követelmények, amelyek birtokában a kijelölést lehet kérni. A kijelölést végző bizottság mindezen felül még az egyéni rátermettséget és erkölcsi alapokat is megvizsgálja. Amikor a kormányzat a kijelöléseknél ilyen súlyos követelményeket állított fel, tulajdonképpen a kereskedői érdekeket vette figyelembe. Háborús időkben ugyanis sok olyan egyén is törekszik a kereskedelmi pályákra, aki a kereskedői hivatásban csak konjunkturális vagyonszerzési alkalmat lát.

Elítélte azokat, akik azt hiszik, hogy a kereskedői pályához nem kell hivatás és nem kell szakképzettség. Csodálkozott azokon az ifjú embereken is, akik iskolai tanulmányaik elvégzése után már azt hiszik, hogy kész kereskedők. Elismeréssel nyilatkozott azokról a kereskedőcsaládokról, akiknél a vagyonszerzést megelőzte az örökös hagyomány: az üzleti tisztesség és becsület. Ezek megvalósítására — mondotta — kell törekednie ma minden magyar kereskedőnek. Fontos szerepet kell adni a kereskedői szervezeteknek abban a munkában is, amelyet a hatóságok folytatnak a kereskedők kijelölésénél. Az első időkben a kijelölések során olyanok is jogosítványt kaptak, akik a mai szigorú követelményeknek nem felelnek meg teljes mértékben. Ezért észszerű revíziókkal arra törekszik a miniszter, hogy megtisztítsa a kereskedői pályát az oda nem való elemektől.

Rámutatott a miniszter arra is, hogy a terménybeszolgáltatásban résztvevő közel tízezernyi feljogosított ázelőtt is kereskedő volt s épen az e téren végzett munka bizonyítja, hogy a körültekintő kijelölés kellő összhangba hozza az országot, a kereskedői és a fogyasztói érdekeket.

Nem feledkezett meg a mai időkben előforduló sajnálatos jelenségekről sem. Voltak kereskedők, akik egyéni érdekeiket a közönség célkitűzéseire elé helyezték. A fekete piac banditái között is akadnak kereskedők, akikkel szemben a törvény által kiszabott büntetés szigorát másképpen is biztosítani kell. Ez pedig az, hogy a kereskedők közössége zárja ki magából a magukról megfélemedezett tagjait. Helyesnek találná, ha az ipartestületi székhez hasonló intézményt létesítenének a kereskedői szervezetek is. Így már csirájában elfoj-

tanák azokat a kísérleteket, amelyek alkalmasak arra, hogy tápot adjanak a kereskedőellenes hangulatnak.

Beszéde végén annak a reménynek adott kifejezést a miniszter, hogyha minden kereskedő összefog és szakmánként tömörülve harcot indít a magyar kereskedő hírnevének biztosításáért, a kereskedői tisztesség és becsület megvédéséért s könyörtelenül kipusztítja az oda nem való elemeket, úgy a magyar kereskedői társadalom a közellátásnak s rajta keresztül az ország gazdasági rendjének egyik legfontosabb és legbiztosabb pillére lesz a jövőben is.

Mit jelent a földmivelési igazgatás egyszerűsítése.

Az utóbbi két évtizedben számos olyan ügynek az intézése került a földmivelésügyi minisztériumhoz, amelyek voltaképpen nem tartalmaznak kormányzati feladatot, hanem maguknak az egyes ügyeknek konkrét intézését jelentik. Ez a központosítás az ügyek elintézésének sok esetben rovására ment. A hibáknak az orvoslása végett ez év június havában megjelent egy kormányrendelet, amely a földmivelési igazgatás egyszerűsítéséről, valamint szakszerűségének előmozdításáról szövelt. Ezt a rendeletet most a folyó évi október hó 15. napján megjelent Budapesti Közlönyben közzétett rendeletével Bánffy Dániel földmivelésügyi miniszter hatályba léptette és végrehajtási utasítással látta el.

A hatálybalépett rendelkezések folytán a földmivelési igazgatásnak majd minden ágazatában, számos ügynél az egyes törvényekkel, illetőleg rendeletekkel a földmivelésügyi miniszter hatáskörébe utalt ügyek intézése alsóbb hatóságok, szakhivatalok, egyes esetekben pedig a mezőgazdasági kamarák, illetőleg más gazdátársadalmi szervezetek hatáskörébe kerül. Tehermentesítettnek az általános belügyi igazgatási hatóságok is a földmivelésügyi szakügyek intézésétől azáltal, hogy a kizárólagosan szakügyek intézésével szakhivatalok bíznak meg. Ezáltal az ügyintézésbeli fogyatkozások megszűnnek és az ügyintézés gyorsabb, rugalmasabb, tájsempontokból simu-

lább lesz. A most megjelent hatálybaléptető és végrehajtási utasításokat tartalmazó rendelet utmutatásokat tartalmaz az eljáró hatóságok, hivatalok és földmivelésügyi szakszervek részére abban a tekintetben, hogy az említett kormányrendelettel reájukruházott feladatokban miként kell eljárni, de tájékoztatást nyújt az érdekelteknek is arról, hogy az azokra az ügyekre vonatkozó kérelmekkel, amely ügyeket a kormányrendelet a földmivelésügyi minisz-

térium, illetőleg valamely külső hatóság vagy hivatal hatásköréből más alsóbb szerv hatáskörébe utal, hova kell fordulniok.

A hatálybalépetett rendelkezések közül a fontosabbak a következők:

A nem országos jellegű mezőgazdasági kiállítások és árumintavásárok megtartását az Országos Mezőgazdasági Kamara engedélyezi, az egy törvényhatóság területére kiterjedő ilyen kiállítást és árumintavásárt pedig a területi mezőgazdasági kamara, illetőleg Erdélyben az EMGE.

Gyümölcsiskolák létesítésének, illetőleg üzemeltetésének, továbbá diófa kivágásának és szállításának az engedélyezésére irányuló kérelemmel a jövőben nem kell a földművelésügyi miniszterhez fordulni, hanem azt a gyümölcsiskola fekvése, illetőleg a diófa termőhelye szerint illetékes kertészeti felügyelőségtől kell kérni.

Uj szőlő telepítésének és szőlőtelep létesítésének az engedélyezése a szőlészeti és borászati felügyelőség hatáskörébe ment át, a must javításának, típusbor, csemegebor, borecet stb. gyártásának az engedélyezését, illetőleg típusbor forgalmi szabályozásának az engedélyezését ezentúl az Országos M. Kir. Szőlő- és Borgazdasági Intézet adhatja meg. A hegyközségek által hozott határozatoknak egy nagy részét nem kell a jövőben feltesztetni a földművelésügyi minisztériumhoz, ezekben az ügyekben végérvényesen határoz a közigazgatási bizottság gazdasági albizottsága.

Az erdőgazgatás terén is számos ügy elintézése egyszerűbb. Így pl. az erdőgazgatóság hatáskörébe ment át annak megállapítása, hogy mely terület tartozik az erdőtörvény hatálya alá, továbbá megállapított határokig csereerdőterület és rendkívüli felhasználás engedélyezése és ugyancsak pontosan megállapított határokig üzemeltetőknek a jóváhagyása és módosítása, valamint erdőtulajdonátruházással kapcsolatos természetbeni megosztásnak az engedélyezése. A földművelésügyi miniszter helyett a gazdasági albizottság fog hozni a jövőben végérvényes határozatot számos erdőbirtokosági társulati ügyben és egyes üzemi megállapításokkal kapcsolatos kérdésekben. Az ezekre az ügyekre vonatkozó kérelmeket a jövőben is ugyanott kell benyújtani, ahol eddig terjesztették azokat, de az elintézés sokkal gyorsabb és egyszerűbb lesz.

A köztegyesztést szolgáló állatok beszerzésével, tartásával vagy gondozásával kapcsolatban ezentúl a vármegyei gazdasági felügyelő engedélyezhet segélyeket, kedvezményeket, díjakat és jutalmakat. A legeltetési társulások határozatainak egy jelentős részéhez sem kell ezentúl földművelésügyi miniszteri jóváhagyás. Az állategészségügyi igazgatás terén a matyasakodóul ki nem jelölt állomásra és gépkocsin történő állatszállítás vizsgálati állatorvos kirendelését a jövőben a törvényhatóság első tisztviselőjénél kell kérni és több ügyben a törvényhatóság első tisztviselője, illetőleg a főszolgabíró helyett a törvényhatósági, illetőleg járási m. kir. állatorvos közvetlenül intézkedhet.

A vízügyi igazgatás egyszerűsítéséről azt a jelentős eredményt sikerült elérni, hogy a társulati ügyeknek és az engedélyezési ügyeknek egy nagy része a földművelésügyi minisztérium, illetőleg a törvényhatóság első tisztviselőjének a hatásköréből a folyammérnöki és kulturmérnöki hivatalok vezetőinek a hatáskörébe ment át. Ugy a kormányren-

delet, mint a végrehajtási utasítás ezekben a kérdésekben részletes előírásokat és utasításokat ad.

A mezőgazdasági munkaügyi igazgatás terén a törvényhatóság első tisztviselője végérvényesen intézi el az 500 pengő értéket meg nem haladó azokat a vitás ügyeket, amelyek a gazdasági munkavállalók és a munkaadók között felmerül. Ezekben az ügyekben tehát semmiféle további jogorvoslatnak helye nincs.

A gazdasági albizottság elé kerülő ügyek elintézésének az érdekében lehetőség nyílik arra, hogy a gazdasági albizottságnak a szőlészeti és borászati felügyelő, a kertészeti felügyelő, a vadászati felügyelő stb. is előadója lehessen.

Lehetőséget nyújtanak a kiadott rendelkezések arra is, hogy a földművelésügyi miniszter a mezőgazdasági kamarákon felül a vármegyei mezőgazdasági egyesületeket, vagy bármely mezőgazdasági érdekképviselőt megbízhatson különböző akciók lebonyolításával vagy valamely gazdasági feladattal keresztlvitelevél.

Gondoskodás történt a gazdasági tanfolyamok, előadások arányosításáról és tervszerű elosztásáról s végül jelentős rendelkezés az, hogy a földművelésügyi minisztérium fogalmazási karába meghatározott feltételek mellett gazdasági végzettségűek is bekerülhetnek.

Hajduszoboszlóiak a szatmárnémetii ünnepségeken.

Oktober 17-én, a volt 15. huszárezred emlékére lovasszobrot lepleztek le Szatmárnémetiben, ahol ezalkalommal mintegy 10-12 ezer ember gyűlt össze.

A Kormányzó urat Csatai Lajos honvédelmi miniszter képviselte. Az avató beszédet gróf Takách Tolvay József altábornagy, a tűzharcos szövetség országos elnöke mondta, ezért különösen Szatmár környékéről nagyszámban vonultak fel a tűzharcosok. Hajduszoboszlóról Márton László vezetésével 50 tűzharcos és Bélyeky Lajos ref. lelkész vezetésével a Női Bibliakörből 28 bibliaköri tag utazott az ünnepségre, de a Bibliakör tagjai visszaadták a szatmári küldöttségnek ama látogatását is, mellyel Hajduszoboszlón a nekik adományozott zászlót köszönték meg.

A hazafias érzés ápolásában nagyértékű, vallási szempontból áldott volt a két város találkozása. A lelkekben mélyen szántott a vallásos áhitat és a magyar testvéri szeretetben ölelkező érzés.

Szatmár vármegye ősi magyarsága valóban egy ezredéven át állt ott a határon. Falvainak keletkezése egybeesik a környékünkön elpusztult Ebes, Kőteles, Angyalfő alapításával. Árpád korabeli, szintiszta magyar települések. Mig környékünket a török világ seperge el, addig amazokat a kun, bessenyő, de főleg a tatár hordák perzselték fel. Szatmár népe fogta fel a barbár Kelet első kardcsapásait s ebben valóságos halomra hullott s a megye csaknem teljesen elnéptelenedett. A hősi küzdelemben elvérzett falvakat idegenek, oláhok, ruszinok, néhol svábok és zsidók szállják meg, a harc elültével a megmaradt magyarság e jövővényekkel kezd óriási küzdelemben, hogy faji jellege el ne tűnjön, ura maradhasson földjének s megtarthassa a hivatalokat.

Szatmár népe vérrrel vette meg a Szamos parti rónaságot, vérral fizetett Észak halmáiért és Kelet bérceiért, bár századokon át folyton vért, a megyének kb. 50 százaléka épen a nagy vérvetsés folytán bekövetkezett elnép-

telenedés miatt idegenek kezére került. Az elveszített terület önmagában visszahódítani képtelen addig, míg a hátamögött élő magyarság nem lesz eléggé szaporos arra, hogy népfellegét keletre tolja erősítésre, új honfoglalásra.

A kirándulók közül a felszabadulás óta bár többen voltak Szatmáron, mégis újra öröm töltötte el minden szoboszlói lelkét, amikor a szebbnél-szebb, termékeny magyar földek, erdőkkel szegett rónákon át Szatmár felé közeledett a vonat. Szatmáron pedig régi lelképásztortát s a szoboszlóiakat és minden Szatmárra utazó magyar testvérét lelkendezve várta Szatmár népe.

Szatmár nyugati szélén levő, a 15,000 lelket számláló, de már templomot is épített külterületi település templomába, a Hazatérés templomába vezetett aszoboszlóiak első útja. A gyönyörű templomban a szörnyű idők elmúltáért felhangzik Bélyeky Lajos ajkáról a hálaadás imája, Uram a felszabadulásért legyen Neked örök dicséret!... „Az idő telik, felettem is eltelték az évek Szatmár népe, ki tudja szólhatok-e még valaha hozzátok?” „Uram, vezetsd a te népedet boldog jövődbe!” „Szatmár népe legyen veletek örökké az Isten!” A szívből imádkozó gyülekezet meleg szeretettel tapadt régi lelkészéhez, akit 18 év multával is érző szeretettel őriztek meg szívükben.

Az istentisztelet után a szoborleplezésre vonultunk. Az egybegyűlt tömeg nem fért el a téren, messze, mélyen megszállotta a tere torkolló utcákat is. Lenyűgöző volt a kép. A katonaság, tűzharcosok, leventék feszes századai, a diszmagyarok s a komoly ünnepelőbe öltözött magyarruhás parasztság ezrei egy hatalmas, megtörhetetlen erőt képviseltek s csoportosultak az ősi magyar szellem, az ércbeöntött magyar huszár szobra körül. Megható volt, midőn a gyönyörű avató beszéde beiktatott kürt megszólalt s a kürtös elfújta a régi lovashajrát, mellyel a 15. ezred a tatárok ellen ment öldöklő tusába. Mikor a szoborról lehullott a lepel, egy csodálatosan szép lovasszobor alakja tárult elénk, de ebből is kiemelkedett a ló élethű feje, értelmes tekintete, midőn nyugalmat lehelő biztonsággal tekint Kelet felé. Az ünnepség a mellékutakból előjövő száz és száz ünnepelő csoport diszmenetével ért véget.

A szoboszlóiakat újabb meglepetés, a szatmáriak szeretetének újabb megnyilatkozása várta az Iparos Székházban, hol magyaros vendégszeretettel s izletes ebéddel fogadták a tűzharcosokat és a Nőegylet tagjait. Kedves melegszóval elmondott szíves megemlékezés hangzott el az egyik pohárköszöntőben a Bélyeky házaspárra, midőn pedig városunkról emlékeztek a felszabadulás napjaiban elhangzott rádióbeszéd lelkesezését éreztük újra szíveinkben.

Az ebédet városjárás követte. Meglepően sok vasbeton, modern palotát láttunk az 56,000 lelket számláló városban. De meglepetve néztük az utcát, melynek gyönyörű palotásorát az oláh tisztviselők építették egykor, és pedig pár évi hivataloskodás után gyűjtött tisztviselői fizetésükből. Ezután otthonukban láttuk bennünket vendégül a szatmáriak.

Este órákor teljesen megtelt a nagy láncos templom, hol megható ünnepség volt. A szószékben dr. Kiss Bertalan, a szatmáriak hői lelkéze: Bélyeky Lajos és a hívek lelkét a régi idők emlékeiben, de ma is élő kedves és köl-

csonos együttérzésben, imádságos áhitattal emelte az ég felé. Csak olyan emberről emlékeznek így, akinek munkásságát nem semmisítette meg a muldó idő, de alkotó munkájának eredményét lépten-nyomon látni. Megkapó volt dr. Gargya Gyula városi orvos templomi szereplése s egész napi tevékenykedése, melyben hűség munkássága látszott meg egyházával szemben. Szabó Judit III. gimn. tanuló igen hatásos szavalt. Az istentisztelet után az állomásra mentünk s a sötét éjben nemsokára száguldott velünk Szoboszló felé a vonat.

Sok-sok emléket hoztunk haza. És hazaérve, köszöntünk benneteket kedves szatmáriak! Köszöntünk a régi és új ismerősök. Köszöntünk az imádságban, melyet veletek mondtunk a Hazatérés templomában és a Láncos templomban. Köszöntünk a hazaszeretben, mellyel együtt álltunk a magyar huszár emlékműve körül. Köszöntünk házaikban, szereteteik körében, hol együtt örültünk egymásnak szatmáriak és szoboszlóiak.

Keresztury Sándor.

A Keresztény Ifjúsági Egyesület jubileuma.

Oktober 30-án és 31-én ünnepli 10 éves fennállását a helybeli Keresztény Ifjúsági Egyesület. A jubileumi ünnepélyekkel kapcsolatban meglátogatják az egyesületet Dr. Teleki László gróf, a Keresztény Ifjúsági Egyesület nemzeti szövetségének ü. v. elnöke és Pógyor István nemzeti szövetségi titkár.

Oktober 30-án, szombaton délután 6 órakor a református templomban vallásos estét rendeznek a következő műsorral: 1. Fennálló ének: XC. zsoltár 1. verse. 2. Főének: XXV. zsoltár 1-2. v. 3. Bibliát olvas és imádkozik Kovács Lajos vallásoktató-lelkész. 4. Énekel a Városi Dalegyet. 5. „A Keresztény Ifjúsági Egyesület a nemzet szolgálatában” címen előadást tart Dr. Teleki László gróf, a pestkörnyéki református egyházmegye gondnoka, a KIE. nemzeti szövetség ü. v. elnöke. 6. Szavalt Kőte Sándor tanítóképzőintézeti tanuló. 7. Uri imá és áldást mond Loós András segédlelkész. 8. Záró ének: 245. dicséret 10. verse.

Oktober 31-én, délelőtt 9 órakor a templomi istentiszteleten vesznek részt az ifjúsági egyesület tagjai, fél 11 órakor pedig ünnepi közgyűlést tart a KIE. a városbáza tanácstermében.

Oktober 31-én vasárnap délután 6 órakor reformációi emlékünnepély lesz a református templomban, ahol Pógyor István KIE. nemzeti szövetségi titkár, budapesti presbíter tart előadást „Örök reformáció” címmel. E templomi ünnepély részletes programját lapunk következő számában közöljük.

A helybeli Keresztény Ifjúsági Egyesület 10 éves múltjához méltóképpen fogja megünnepelni alapításának 10 éves jubileumát.

Bocskay Mozgó

heti műsora:

Okt. 24-25., vasárnap-hétfőn: A magyar filmek koronája: **Késő**. Főszereplők: Bulla Elma, Jávör Pál, Muráti Lili, Sárdy János. **Háborus magyar hirodó.**

Okt. 26-án, kedden: Izgalmas, kalandos havasi történet: **Hamlis eskü**. Főszereplők: Edvard Koch. **Ufa világhirodó.**

Okt. 27-én, szerdán: Regényes, zenés filmvígjáték: **Gül baba**. Főszereplők: Szelezky Zita, Jávör Pál, Maklár Zoltán, Szalay Karola. **Német háborus hirodó.**

Okt. 28-án, csütörtökön: Remek olasz vígjáték: **Szélvész kisasszony**. Főszereplők: Lilia Silvi, Amedeo Nazzari. **Háborus hirodók.**

Okt. 29-én, pénteken: Mulatságos magyar film: **Karosszék**. Főszereplők: Latabár Kálmán, Szilassy László. **Magyar hirodó.**

Okt. 30-án, szombaton: A velencei filmverseny első díjjal kitüntetett nagy filmje: **A nagy király**. Főszereplők: Kristina Söderbaum, Gustav Frölich, Paul Wegener. **Háborus magyar hirodó.**

Okt. 31-én, vasárnap: Izgalmas kémdráma: **Szabotázs**. Főszereplők: Simor Erzs, Kiss Ferenc, Hidvéghy Vali, vitéz Benkő Gyula, Földényi László. **Háborus hirodó.**

Különbejárati butorozott szobák kiadók: Holló-zug 6 szám alatt.

Napi 25 deka kenyér.

A múlt gazdasági év végén, mielőtt az aratás megkezdődött, a Kállay-kormány megígérte, hogy a kenyér fejadagot felemeli. Ezt a múlt gazdasági év végén első részében teljesítette is, mert a megszorítások után 16 dekáról 20 dekára állította a napi fejadagot. Örömmel és megelégedéssel fogadta mindenki ez intézkedést annakidején. Ugyanakkor a közellátásügyi miniszter beígérte a további emelést is. Most ezt teljesítette a kormány újabb rendeletével, mert november elsejétől 25 dekára emelte a napi kenyéradagot s ígértét így szövegesen beváltotta. Az alattomosan suttogó és izgató, ellenséges érületű elemek előtt elvágta ez intézkedés az utat. Megtorpanthatta őket az a nemes gesztus, amellyel a magyar kormány népi politikáját vezeti. A kormány a nép őszinte barátja, annak minden gondját-baját ismeri. Ezért e hon minden igaz fia: bárhova állította őt az élet, megértő, egységes munkálkodással teljesíti kötelességét és mint egy ember áll azok mellett, akik az ország ügyeit a világegés ötödik esztendejében lelkiismeretes odaadással intézik. Mindenkinek tudnia kell, hogy az a munka, amely az államvezetők vállaira nehezedik ma, ugy viselhető el, ha az ország lakossága nyugvópontra jut; bizalommal viseltetvén hivatásos vezetői teljesítményeinek elismerésével! Ez az egység nálunk megvan! Munkaadó és munkás, termelő és fogyasztó, szegény és vagyonos, szellemi és testi foglalkozásu, mind-mind egy-egy biztos alapjai a magyarságnak, mert itt a kormány az állami élet minden egyes tagját egyformán megbecsüli, állandóan a nép érdekeit tartva szem előtt! A napi 25 dekás kenyéradag is a szociális gondoskodás újabb bizonyítéka. Ha a táplálékul szolgáló adag nagyobb, úgy a teljesítmény is minden bizonnyal tökéletesebbé fog válni! A világ minden népe csodálattal tekinthet felénk, mert mi a rend, a fegyelem, a munka, az egység, az összetartás, a lelkiismeretes nyíltság, az önként vállalt honvédelmi harcban a becsületesség, az ország jövőjének feltétlen helyes uton való biztosításával állunk itt Európa vérgőzös napjaiban, bizva a szebb jövőben, bizva a magyarság vezetőinek helyes irányításában, melynek kézzelfogható és érzékelhető bizonyítéka a magyar élet nyugodt fegyelmeltsége!

K. K.

Bor János emléke!

Tanító volt és nagy lelke
Szent öröme abban lelte,
Hogy akiket tanítgatott,
Szeressék a hitet, fajt, hont;
Ugy, mint felnőtt, nagy emberek,
Mind jó magyarok — legyenek!

Szerkesztő volt és a lapja,
Ősök elvét hangoztatva,
Szabad szóval szolgált, védett,
Nemes, lovas hajdú népet!
Igy Szoboszló polgársága
Sírjában is — tovább áldja!!

Ceglédy Antal.

Figyelem!

Szép kivitelű és jöminőségű
cserépkályhák
és kandallók
minden színben állandóan
raktáron kaphatók:

D. Szabó Lajos
cserépkályha-készítő telepén
Hajduszoboszló, Körner B.-utca 49.

Új cserépkályhák szakszerű
beépítését, tisztítások,
javítások és átrakások
elvégzését is vállalom.

Telefon: 110.

Olvassinkor!

A Halmaji Bor János ur elhalozása következtében, mint az Országos Magyar Sajtókamara K. II. 843. számú tagja és a „Független Hajduság” felelős lapkiadótulajdonosa a lap szerkesztését is átvettem s erről a törvényes formák szerint értesítettem a felettes hatóságokat.

Amikore körülményekről a kedves előfizetőit és olvasóit tisztelettel értesítem, egyidejűleg kérem, hogy e minőségben való munkámhoz bizalmukat és támogatásukat adni sziveskedjenek.

Magam részéről ígérem, hogy a „Független Hajduság”-ot a megértő és támogató munkatársak segítségével a jövőben olyan színvonalon öhajtom megjelentetni, amely nagynevű elődöm emlékét kegyelettel őrzi, az ő kipróbált szerkesztői tudásából három évtizedes együttmunkálkodás alapján megragadott tanításait illőképpen gyümölcsöztetem.

E munkám eredményességéhez mindenképpen szükséges, hogy a város vezetősége, hatóságai, egyházai, iskolái, egyes kulturális és társadalmi egyesületei s b. támogatása velem legyen s bizalmukkal megtiszteljenek.

Egyidejűleg e helyen is szeretettel kérem mindazokat, akik személyem iránti megértéssel közreműködésükkel a keresztyén magyar sajtó támogatására áldozatot hoznak, sziveskedjenek a jövőben is jóindulatukkal megtisztelni s én a lap terjedelméhez mérten készséggel állok minden hasznos és hazafiasan építő kulturális, vagy közügy szolgálatára.

A „Független Hajduság” szerkesztőségének és kiadóhivatalának főprogramja a jövőben is a Magyar Élet Pártja elvének alapján a magyar nemzet egységes gondolatának biztosítása, az egyedül hivatott keresztyén magyar eszméknek feltétel nélküli követése, valamint a helyi vezetőséggel való szoros együttműködés, mert így a hatóságok jóindulatú információi a város lakosságát minden esetben a való tények birtokába juttatják e lap hasábjain.

Ebben az irányban kívánok haladni, mint e lap felelős szerkesztője és kiadóhivatalos és bizom abban, hogy vállvetett, megértő munkával, a haza, a keresztyén egyházak, a város és általában a nemzeti ideálok szolgálatában eljuthatunk célunkhoz: közelebről tekintve e város és a mi nagy kincsünk, gyógyfürdők teljes felvirágoztatásához, de munkálhatjuk szerényen a magyar igazság szent ügyét, a győzedelmes békét és abból felépülő Magyarországot!

Adja a Magyarok Istene, hogy úgy legyen!

Kovács Kálmán
felelős szerkesztő és
lapkiadótulajdonos.

5461—1943. ah.

Hirdetmény.

Városi adóhivatal felszólítja az adófizető közönséget, hogy a terhükön ezidő szerint fennálló, valamint még a folyó év utolsó negyedében esedékesé váló közzadótartozásaikat úgy rendezzék, hogy az év végére a teljes tartozás összege kiegyenlítést nyerjen, mert ellenkező esetben a hátralékosokkal szemben a törvény teljes szigorát kell a végrehajtások során alkalmazni.

Hátraléka év végén kifejezetten csak annak lehet, aki fizetési halasztás vagy részletfizetési kedvezmény élvezetében áll és a nyert adófizetési kedvezmény feltételeit pontosan betartja.

Hajduszoboszló, 1943. október 19-én.
Városi adóhivatal.

Megbizásból
vennék a vénkertben szőlőskertet
esetleg teherrel is átveszem:
Bocskay-utca 10. szám.

H I R E K.

— **A református templomban** ma délelőtt 9 órakor Békely Lajos lelkész, a fél 11 óras ifjúsági istentiszteleten Kovács Lajos vallásoktató-lelkész prédikált, délután 2 órakor Máthé Kálmán segédlelkész tart kátemagyarázatot.

— **Kormányzó urunknak** gyönyörű folyami yachtot adományozott Hitler német birodalmi vezér és kancellár, amelyet Raeder főtengernagy Visegradon adott át rendelkezésre. Az átadás alkalmából Raeder főtengernagy beszédet mondott, amelyben jelentette, hogy Hitler Adolf, a Német Birodalom vezére a Kormányzó urunk 75. születésnapja alkalmából személye iránti nagyrabecsülése jeléül küldte a siandékul a gyönyörű yachtot, egyúttal tolmácsolta a német nép vezérének Kormányzó urunk személyére és a magyar nép boldogulására irányuló jókívánatait.

— **Dr. Tasnádi Nagy András** ünnepi megnyitó beszédét mondta a reformáció főünnepségén. Az Országos Protestáns Napok alkalmával, október 31-én, este fél 6 órakor a székesfehérvári Vigadóban rendezik a reformáció főünnepségét. Itt dr. Tasnádi Nagy András, a királyi tanácsos, a képviselőház elnöke mond elnöki megnyitó beszédet. Ezután dr. Kapl. Béla evangélikus püspök tart előadást.

— **Szász Lajos közellátási miniszter kitérítése.** Kormányzó Urunk a miniszterelnök előterjesztésére dr. Szász Lajos min. királyi tanácsos, arcanélküli közellátásügyi miniszternek a haza szolgálatában szerzett érdemei elismerésül a magyar érdemrend nagy keresztljét adományozta. Ugyanez alkalmával a közellátási minisztérium egyik érdemes tagját dr. Jurcsák Béla államtitkár is kitérítette a Kormányzó Ur, a magyar érdemrend középkeresztjét a csillaggal adományozván a gazdasági életben kifejtett igen eredményes munkálkodásának elismeréseként.

— **Az országgyűlés** mindkét háza összehívult október 21-én, csütörtökön. Kormányzó urunk öfömlősége legfelsőbb üzenetét a képviselőház ülésének dr. Tasnádi Nagy András elnök által történt megnyitása alkalmával Kállay Miklós miniszterelnök adta át felolvasás céljából. A kormányzóú kézirata a képviselőház összehívásának nyilvántartását tartalmazta. Ugyanílyan keretek között történt a felsőház ülésének megnyitása is. A képviselőház ülésének idejét és tárgysorozatát állapították meg az első ülésen. Eszerint tárgyalásra kerül az ülészek alatt az 1944. évi állami költségvetés, mely elé nagy érdeklődéssel tekintenek a képviselőház tagjai, hiszen dr. Reményi-Schneller Lajos pénzügyminiszter ezzel hatodik évi költségvetését terjeszti elő.

— **A Bor János iskolai alapra** utólag Fehér Margit tanítónő 30 pengőt fizetett be koszoruváltás címén. Ezzel 507 P lett e régebben kelt alap betétje s így az alapítólevél rendelkezése értelmében megkezdheti kamataiból egy tanító gyermek tanulmányi segélyezését.

— **A Magyar Sajtó,** az Országos Magyar Sajtókamara legújabb, októberi száma gazdag tartalommal jelent meg. A német folyóiratok vezető helyen emlékezik meg dr. Szabolcs Ferenc tollából. Konkoly Kálmán cikket közöl „A tábortársaság hőskora” címen képekkel is illusztrálva. Közli a lap a kivételes tagfelvételeket és kilátásbá helyezéseket. Majd megemlékezik a bolgár újságírásról, amely jövő évben századik évét ünnepli. Hivatalos közlemények és sajtókamarai hírek egészítik ki a tartalmas szaklapot.

— **Tűzoltóverseny Hajduszoboszlón.** Múlt heti számunkban már hírt adtunk arról, hogy a Hajduszoboszlói Önkéntes Tűzoltóverseny tőlet rendezésében tűzoltóverseny zajlik le a mai napon. A versenyre a hajdumgyei városokból és községekből már történt benevezés. A versenyre igen értékes díjakat adományoztak s következők: Hajdúvármegye Tűzoltó Szövetsége, Hangya Fogyasztási és Értékesítési Szövetkezet, Kovács Zoltán műsorész, özv. Hunyadi Istvánné vaskereskedő, Szabó Antal cipész, Sejő Károly Tivadar moztulajdonos hajduszoboszlói lakosok, Szabó Zsigmond, Műszaki és Kereskedelmi Rt. debreceni cégek. A verseny színhelye a városháza udvara lesz. A csapatok versenye fél 10 órakor veszi kezdetét. Az érdeklődőket szívesen látja az elnökség.

— **A polgári leányiskola volt növendékeinek egyesülete** f. hó 16-án és 17-én délután 5 órakor a róm. kat. kultúrházban diáklányai közreműködésével egy erkölcsileg, mint anyagilag nagyszerű műsoros kultúrnapot rendezett. Mindkét alkalommal telt ház és hangos taps adott kifejezést annak, hogy a résztvevők megértették azt a szeretetet, amellyel a diáklányok mindennapi gondjainkat akarták elfeledtetni legalább egy pár órára. Névszerint nem is mondunk köszönetet a szereplőknek, mert hiszen mindenki szeretetének, szolgáló akarásának és tudásának legjavát adta. Köszönjük a vezetőknél az ünnepély előkészítésének sok fáradságot és türelmet kívánó munkáját, a szereplő diáklányok minden szeretetét, kedvesességét és mosolyát, s az egyesület tagjainak, hogy adományukkal hozzájárultak a büféhez. Minden fillér azt a célt fogja szolgálni, amivel az egyesület vállalta a műsoros délután megrendezését: „Segítetek, hogy segíthessünk”.

— **Az Egyesületi Szeszifőzde** a pálinkafőzést f. hó 20. napján megkezdte. Ertesíti a közönséget, hogy a pálinkatermelés a Gazdakörben és főzde helyiségében kifüggesztett névsor szerint történik úgy, hogy először az összes üzletrészesek főzhetnek s csak azután azok, akiknek nincs részjegyük. Miután vitéz Fehérvári Béla részjegyeit rendelkezésünkre bocsátotta, így a közönségnek alkalma nyílt részjegyeket vásárolni. Régi részvényesek 11 P-ös árban, újak pedig 31 P-ös árban jegyezhetnek üzletrészeseket Tóth Sámuel egyesületi jegyző-pénztárnoknál.

— **A református egyház** kiküldte a felhívást személyenként a régi egyháziadó hátralékosoknak, hogy tartozásaikat fizessék be, mert az egyháznak is felemelkedtek a drágulás miatt a kiadásai. Akik erre a felhívásra sem tesznek eleget fizetési kötelezettségeiknek, azokról ezeket a néha több évekre szóló hátralékaikat haltsági segítség igénybevételével fogják behajtani.

— **A volt növ. egyesülete** vasárnap d. e fél 11-től tartja könyvtárórát az áll. poig. isk. IV. osztályában.

— **A szatmárkútelki református templom** harangalapjára a Lorántffy női bibliakör tagjai gyűjtést indítottak, amelyet Abrán Ferenc és neje indítottak meg 100 pengő felajánlásával.

— **Országos vásár** lesz október 25-én, hétfőn városunkban, kirakodó, illetve állatvásárral. Az ugyanezzel ószi vásár minden alkalommal legnagyobb érdeklődést szokott kiváltani.

— **Megnyílnak az iskolák.** November 3-án az ország összes iskoláiban megkezdődik a rendes tanítás. A vallás- és közoktatásügyi miniszter ezirányban a szünidő meghosszabbításáról kiadott rendelkezésének alapján intézkedett, amikor elrendelte, hogy az összes középiskolákban, középfokúiskolákban, szakiskolákban, iskolai jellegű tanfolyamokon, nemkülönben az összes népiskolákban is a beiratkozások október 28-án, 29-én és 30-án tartandók, míg az 1943-44-ik iskolai évi tanítások november 3-án, szerdán az egész országban megkezdődnek.

— **Szovjet földről...** Tíz kedves hajdu magyar honvéd juttatta el e héten ismét Z. 443. számról zöld tábori lapon szive hazadobbanását a messze Szovjetország véres poklából. E szeretettel írott sorokat jóleső érzéssel iktatjuk lapunk hasábjaira és közöljük, hogy Herczeg Gyula tizedes, Buzási János tizedes, Kovács Kálmán őrmester, Baranyi János őrmester, Tatár Sándor őrmester, Árvai Sándor, K. Nagy János, Papp János, Kálai Károly és Kormuta István honvédek üzenik szüleiknek, testvéreiknek, feleségüknek, menyasszonyjelöltjüknek, hogy mindannyian jól vannak, egészségesek és kéri, ne aggódjanak értük. Üdvözléteiket ezúton küldik úgy részükre, mint minden jóismerősöknek. Leveleket várnak. Amikor e derék tíz magyar honvéd szerető sorait továbbítjuk, kérjük őket, hogy kötelesség-teljesítésükkel egyenként is arra gondoljanak, miszerint a haza védelmében való részvételük a győzelem biztos záloga s az ő odaadásuk árán épül fel az igazságos béke!

— **November 1-én lép életbe a MÁV téli menetrendje.** Az államvasutak téli menetrendjének életbe lépésével kapcsolatban több napilapban téves hír jelent meg, ezért az Államvasutak igazgatósága közli, hogy a téli menetrend nem október 15-én, hanem november 1-én lép életbe.

— **A konfirmációi oktatás** a református népiskolánál megkezdődött. Sziveskedjenek a szülők 12 évet betöltött gyermekeiket az órákra felküldeni. A fiuknál Máthé Kálmán, a leányoknál Loós András segéd-elkészítők a kátétantitást.

— **Adomány a szegényházi ápolók részére.** Szücs Károly fűszer- és vegyeskereskedő 14 hónapi frontszolgálat után hazatérve, megjelent a polgármesteri hivatalban és abból az alkalomból, hogy a Gondviselés épségben, egészségben vezérelte haza, a városi szegényházi ápolók részére 6 drb. jó minőségű, új nadrágot ajánlott fel. A nemes szívű adakozónak az adományért dr. Szücs János h. főjegyző mondott köszönetet és intézkedett, hogy a ruhadarabok a szegényházi ápolók között azonnal kiosztassanak.

— **Esküvő.** Folyó hó 19-én, délután 4 órakor esküdtök örök hűségét egymásnak dr. Dénes István, tartalékos főhadnagy, a Magyar Nemzeti Bank tisztviselője és Kircsi Erzsébet urleány. A teljesen megtelt református templomban Loós András segéd-elkészítők adta az ifjú pára az egyház áldását.

— **Az áll. polgári fiu- és leányiskolákban** az utólagos beiratások 28-án és 29-én d. e. 8-12 óráig lesznek. Új tanulók az előző iskolai bizonyítványon kívül csak a születési anyakönyvi kivonat és az újraoltási bizonyítvány alapján vehetők fel. Segélyalap-tankönyvekért a már beirt tanulók is 28-án d. e. jelentkezhetnek. A rendes tanítás november hó 3-án kezdődik. A tanév megnyitásra és órarendre vonatkozókat és egyéb tudnivalókat a beirás napokon az iskola hirdető-tábláján közli az igazgatóság. Ezeket minden tanuló olvassa el!

— **Labdarugó mérkőzések.** A levante egyesület labdarugó csapata mult vasárnap délután a debreceni levante labdarugók csapatával mérkőzött Debrecenben. Ez alkalommal a mi fiaink 3:5 arányban vereséget szenvedtek a debreceni csapattól, bár igen szép, kitartó és sportszerű játékkal méltán megérdemelték volna a győzelmet. A mi csapatunk tagjai közül Szabó Gábor 2, Molnár Sándor 1 gólt lőttek. A kis Balázs Kálmánt, a csapat egyik jeles tagját Koszta György szövetségi bíró a játék alatt kiállította, sőt amint halljuk, fegyelmi eljárást tett ellene folyamatba, hogy a játéktól eltávolítsa. Nem vagyunk illetékesek ez eljárás bírálására, annyit azonban meg kell állapítanunk, hogy nevezett nem tartozik a „durva” játékosok közé, ezért az eljárás érthetetlen előttünk. A sportszerű, szép játékra levante ifjuságunk úgy összességben, mint egyenként igen sokat ad és játékosaink fegyelmezett viselkedése mindnyájunk elismerését váltja ki. Ha pedig a mi közönségünk érdeklődéssel tekint a levante labdarugók játéka elé, annak igényeit ki tudja elégíteni, akkor a játék tökéletességéhez nem férközhet kétség. Reméljük, hogy a kis Balázs is felmentik az ellene felhozott indokolatlan támadás alól a labdarugó sport ellenőrző bíraskodói. — Kedden délután levanteink élénk érdeklődés mellett barátságos mérkőzést játszottak az itt üdült honvéd tisztekből alakított labdarugó csapattal és 5:3 arányban győztek. A tiszti csapat igen szép játékot mutatott, de a levante ifjak gyorsabbak voltak. Ezt a mérkőzést Székely József vezette le. — Mai napon a helybeli öreg játékosok állnak ki „Old-boy” mérkőzésre levante ifjaink ellen. A szórakoztatóan érdekes játék jó idő esetén, bizonyára nagy közönséget vonz a levante sportterre. A mérkőzés kezdete délután 3 óra.

— **A Vöröskereszt hírei.** Földes község hazafias polgársága a Vöröskereszt Napok alkalmából igen szép példáját adta a magyar ember áldozatkészségének. Pálffy Zoltán Vöröskereszt egyleti elnök agitációját és fáradhatatlan munkásságát dicséri a mi hadikórházunknak juttatott 500 drb. tojás, mely a mai nehéz időkben valóban pártját ritkító teljesítmény. Mind a hazafias adakozók, mind a fáradhatatlan gyűjtők, és a nemes elnökség fogadják hadikórházunk sebesült és beteg tisztjeit és legénységét hálás köszönettel. Helyi Vöröskereszt egyetemi elnöksége ezúton köszöni és nyugtázza e gazdag adományt.

— **Magyar népdal-délután.** A Keresztyén Ifjúsági Egyesület ma délután 4 órakor a központi leányiskola alsó termében magyar népdal-délután rendez, melyre a népdal-kincseink iránt érdeklődőket szeretettel meghívjuk és várjuk. A népdal-délután a Keresztyén Ifjúsági Egyesület tanítóképzős munkálkodó tagjai vezetik, a délután keretében bemutatnak néhány Bartók és Kodály népdalfeldolgozást.

— **Báim zujváros hősi szobrot emelt.** Vármegyénk legnépesebb jómódú nagyközsége, ahol városunkból elszármazottak közül többen töltenek be főleg az ottani református egyháznál nemes szolgálatot, mint értesülünk, hősi szobrot állított az első és mostani világháborúban elesett hősök emlékére. A szobrot október 31-én, a reformáció emléknapiján leplezik le. A szobor leleplezésén az ünnepi beszédet dr. Benkő Géza országgyűlési képviselő mondja. Hirdesse ez újabb hősi szobor a többi emlékművekkel, hogy a nemzet él és a hőseit mindenkor megbecsüli.

Telekkönyvi bekebelezés mellett előnyös bankkölcsönös folyósít megbízásból: Dr. Papp Imre ügyvéd helyben. Bocskay-u. 33.

Eladó a Szováti-ut 9. szám alatti modern uri lakás, nagy udvarral. Érdeklődni lehet: Fehér Lászlónál, Ádám-utca 31.

— **Uj gyorsírótanfolyam, gépírótanfolyam** kezdődik dr. Naményi Gyuláné gyorsíróiskolájában, Debrecen, Batthyány-u. 1. Hajduszoboszlóról kedvezményes bérletjeggyel lehet bejárni Debrecenbe. Debreceni tanker. kir. főig. engedély 6475—1942—43.

— **Anyakönyvi hírek.** Házasság-kiáltások: Kiss Sándor és Szabó Etelka, Kiss Gábor és Kláris Erzsébet, Szklenárt Lajos és Sallai Margit, Gönczi János és Borbély Vilma. Házasságot kötöttek: Dr. Dénes István és Kircsi Erzsébet, Fehér Ferenc és Véghe Zsófia, Magyar Mihály és Gönczi Réza, Mészáros József és Szabó Erzsébet, Harangi József és Kovács Erzsébet. Születések: Borbély Gábor leánya Ilona, Katona Imre fia Imre, Kovács Etelka fia Kálmán, Zabus Péter leánya Margit. Halálozások: Erdős János 71 éves, özv. D. Somogyi Lajosné Farkas Margit 55 éves, Balogh Miklós 19 éves, Juhász Péterné Takács Mária 22 éves, Kiss Emilia 20 éves, Balogh Sándorné Hollender Eszter 66 éves.

— **Moszkvában** megkezdődött a három hatalmi értekezlet, melyen az angol és északamerikai egyesült államok külügy-miniszterei tanácskoznak Molotov szovjet külügyi népbiztossal. A jelek szerint katonai vonatkozású dolgokat tárgyalnak elsősorban. A szovjet erélyesen követeli tőlük a második arcvonal megteremtését. Ugyátszik, a szovjet és szövetségi még nincsenek olyanira összehangolva, mint ahogy azt a propagandájuk során beállítani szeretnék. A kis államokat valóságos alku tárgyává alacsonyítja a szovjet erőszakoskodása a moszkvai értekezleten. — A keleti arcvonalon a szovjet erőlködéseit a német elhárítás sikeresen visszavetette. — A délnyugati szakszázaton egyelőre csak felderítő csatározások folytak. — A léghaderő kölcsönösen fejtett ki tevékenységet. A németek többször támadták Londont és Anglia hadifortosságu helységeit.

— **Helyreigazítás.** Lapunk mult heti számában „Köszönetnyilvánítás” hírből a 3. oldal második hasábján alul D. Nagy „Gyula” helyett D. Nagy Sándor olvasandó.

— **A kártalanítási hozzájárulás nem esik házadó alá.** A Budapesti Közlöny közölte a pénzügyminiszter egyik rendeletét, amelynek alapján a légitámadások következményei elhárításánál és ezzel kapcsolatos jogviszonyok rendezéséről szóló 1200—1943. M. E. sz. rendelet 23. §-ának értelmezéséhez meghagyja a házadó kivetésére hivatott hatóságoknak, hogy a kártalanítási hozzájárulásnak a bérloket terhelő, valamint a jelzálogos hitelezőre áthárított részét a házadó alapjául szolgáló nyersbőr jövedelem megállapításánál minden esetben hagyják figyelmen kívül.

— **Mivel pótolhatjuk a gyümölcsösből a hiányzó védekezőszereket?** Erről ír a Növényvédelem és Kertészet most megjelent legújabb száma. Cikkeket közöl még a pincében való gombatermesztésről, a talajmunkának a termésre való hatásáról, közméte, ribizli metszéséről, a permetezőgépek szórófejéről, a gyümölcsfák koronájának neveléséről, az állati trágyák értékéről, az almamoly mostani irtásáról, a talaj helyes meszeséről stb. A színes gyümölcsképet is közöl két lapból a Növényvédelem kiadóhivatala (Budapest, VI. Aréna-ut 84-c.) egy alkalommal e lapra való hivatkozással díjtalanul küld mutatványszámot.

14,034—1943.

Hirdetmény.

A m. kir. Pénzügyminiszter urnak a m. kir. földmivélségi miniszter ural együttesen kiadott 187,200—1943. P. M. X. a. számú rendelete alapján méhetetés céljára méhető cukor vásárlására szolgáló engedélyeket f. évi november hó 4-ig lehet kérni. A kérelmeket a Polgármester urhoz címezve a városi iktató hivatal 8. számú szobába kell beadni.

Méhetőcukorban való részesítésre csak azok jöhetnek figyelembe, akiknek méhcsaládjai az 1943. évi méhészeti időben annyi mézet sem tudtak gyűjteni, amennyi a téli élelemszükségletüket tudná fedezni s emiatt méhállományuk elpusztult.

Egy-egy méhcsalád részére legfeljebb 4 kg. méhetőcukor vásárlási engedély adható ki. A méhetőcukor vásárlására jogosító engedély után kg-ként 2 P. összesen tehát 8 P. cukor-fogyasztási adót és árrészesedési különbözetet, valamint 80 fillér kezelési költséget kell befizetni.

Minden 4 kg-os méhető cukor vásárlására jogosító engedély után a helybeli Hangya Szövetkezetnél, akácvirágról való pergetés után, de legkésőbb 1944. augusztus 31. napjáig közellátási célra 2 kg. kifogástalan minőségű színezetet, — a beszolgáltatáskor érvényes hatósági áron — be kell szolgáltatni. Aki még beszolgáltatási kötelezettségét nem teljesíti, a méz hatóságilag megállapított árának ötszörösét köteles megfizetni.

Hajduszoboszló, 1943. október 20.

Dr. Márton Gábor polgármester.

— **Herczeg Ferenc** nyolcvanadik születésnapja alkalmából Kassa, Marosvásárhely, Ungvár és Zombor díszpolgárrá választotta. Az Uj Idők legújabb száma érdekes képeket közöl a Revíziós Liga október 7-iki elnöki tanácsüléséről, amelyben a városok küldöttségei átadták Herczeg Ferencnek a díszpolgári oklevelet. Díjtalan mutatványszámot bárkinek küld a kiadóhivatal: Budapest, VI., Andrassy-ut 16. Előfizetés díja negyedévre 12 pengő, egyes szám ára 1 pengő.

— **Az Országos Szociális Felügyelőség vezetőinek látogatása.** Október 22-én, pénteken városunkba érkeztek dr. Kerék Mihály, az Országos Szociális Felügyelőség birtokpolitikai osztályának vezetője, dr. Herpay Gábor vármegyei főlevéltárnok és dr. László Sándor, a városunkban az ONCsA. házakat építő Hajduvármegyei Közléltéti Szövetkezet igazgatója, akik délután feltű vizsgálták a város szociális tevékenységét és megtekintették az ONCsA. házakat. Megelégedésüket fejezték ki úgy a befejezett, mint a most épülő kertcsaládi házak munkálatai felett. A városi szociális tevékenység következtében a nép- és családvédelmi alapból számos arra rászoruló sokgyermekes család nyert már eddig is támogatást, például házassági kölcsönben részesítés, vagy a tehetséges szegénygyermek tanítási költségeinek fedezése által. A bizottság tagjai megelégedéssel állapították meg, hogy e város vezetősége a szociális gondoskodás magaslatán áll. A gyógyfürdő vonzása folytán a közintézmények nagyszabású építkezéseinek kívül lelkesen gondoskodott a város a sokgyermekes családok segítéséről. Tíz kertcsaládi ház épült sokgyermekes családoknak. Megállapítható, hogy városunkban nincs szükség a magas áru telkek vásárlására, sem a belsőközirtokosság ingatlanainak átvételére, mivel elegendő saját telek van a sokgyermekes családok birtokában és a jövő évre is biztosítva van tíz kertcsaládi ház felépítése a sokgyermekes családok számára az ONCsA. segítségével. Jóhatást vált ki, hogy az anyagihiány miatt elakadt építkezés pótlásaként a város igen sok pontján csinós, egészséges, új házak emelkednek az ONCsA. segítségével.

— **A legnépesebb magyar városokról** most jelent meg egy új statisztikai kimutatás. Az 1941. évi népszámlálás szerint Magyarország 67 olyan városa és községe van, melynek lakossága meghaladja a 20 ezer személyt. Szeged lélekszáma 136.752, Debrecen 125.933, Kolozsvár 110.956, Szabadkát 100.950, Nagyvárad 92.942, Kecskemét 87.269, Miskolc 77.362, Pécs 73.000, Kassát 66.981, Hódmezővásárhely pedig 61.776.

— **A tandíjakat egész évre meg kell fizetni.** Most a középiskolák megnyitásának kezdetén illetékes helyen az egyes körökben kiváltott érdeklődésekre közlik, hogy a vallás- és közoktatásügyi miniszter elvi döntése szerint a tandíj és ezzel kapcsolatos beiratasi és egyéb díjak fizetésének kötelezettsége független attól, hogy a tanuló meddig jár iskolába. A tandíj ugyanis egységesen és egy összegben van megállapítva még akkor is, ha ezt részletekben lehet fizetni.

— **A télen nem lesznek fűtve a helyi jellegű vonatok.** A MAV. igazgatósága a szénrel való takarékoskossá miatt a mult évihez hasonlóan ez év teién is korlátozza a személyszállító vonatok fűtését oly módon, hogy a gyors-, sebes-, és távolsági viszonylatban közlekedő személyvonatokat csak mérsékelten, a helyi viszonylatban közlekedő vonatokat pedig egyáltalán nem fűteti. Ajánlatos lesz azért, hogy a tél folyamán utazóközönség kellőképpen melegen öltözködjék.

— **A mintakerkgazdaságok felállításának előkészítése.** A földmivélségi minisztérium nemrég tervezet készítet a mintakerkgazdaságok létesítéséről. Az ország különböző részeiben felállítandó mintakerkgazdaságoknak az a céljuk, hogy azokban az országrészekben, amelyekben intenzív kertgazdálkodást folytatnak, irányítást adjon.